

**UCHWAŁA NR VIII/ 46 /2011
RADY MIEJSKIEJ W KSIĄŻU WLKP.**

z dnia 28 kwietnia 2011 r.

w sprawie wezwania do usunięcia naruszenia prawa uchwałą Rady Miejskiej w Książu Wlkp.

Na podstawie art. 101 ust.1 i ust.3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.), Rada Miejska w Książu Wlkp. uchwala co następuje :

§ 1. Uznaje się za bezzasadne wezwanie z dnia 4 kwietnia 2011 r. wniesione przez Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Chrzastowie oraz Dóbr Wsi Chrzastowo, Łęzek i Okolic w Chrzastowie do usunięcia naruszenia prawa uchwałą Nr XXXV/245/2009 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 9 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania dotacji z budżetu gminy dla niepublicznych szkół podstawowych o uprawnieniach szkół publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (Dz.Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr 229, poz. 4109, zm. z 2010 r. Nr 160, poz. 3030).

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Książa Wlkp.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Książu Wlkp.
/-/ Paweł Walkowiak

Uzasadnienie

do uchwały Nr VIII/46 /2011 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 28 kwietnia 2011 r.

Pismem z dnia 4 kwietnia 2011 r. - data wpływu do Rady Miejskiej w Książu Wlkp. dnia 4 kwietnia 2011 r. - Stowarzyszenie na Rzecz Szkoły w Chrząstowie oraz Dóbr Wsi Chrząstowo, Łęzek i Okolic w Chrząstowie wezwało na podstawie art. 101 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Radę Miejską w Książu Wlkp. do usunięcia naruszenia prawa uchwałą Nr XXXV/245/2009 Rady Miejskiej w Książu Wlkp. z dnia 9 listopada 2009 r. w sprawie ustalenia trybu udzielania dotacji z budżetu gminy dla niepublicznych szkół podstawowych o uprawnieniach szkół publicznych i niepublicznych przedszkoli oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich wykorzystania (Dz.Urz. Województwa Wielkopolskiego Nr 229, poz. 4109 zm. z 2010 r. Nr 160, poz. 3030) zarzucając że :

- 1) § 6 narzuca podmiotom prowadzącym placówki niepubliczne obowiązek comiesięcznego rozliczania dotacji za pomocą wzoru i załącznika nr 3 w terminie do 10 dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, którego informacja dotyczy,
- 2) § 7 nie uwzględnia sposobu udostępniania kontrolującemu dokumentacji organizacyjnej, finansowej i dokumentacji przebiegu nauczania,
- 3) § 7 nie określa sposobu dokumentowania przebiegu kontroli (protokół kontroli),
- 4) uchwała nie przewiduje możliwości odwołania od zaleceń pokontrolnych.

Zdaniem Stowarzyszenia uchwała winna określać :

- 1) tryb uruchamiania kontroli, w tym treść pisemnego upoważnienia otrzymanego przez osobę kontrolującą, a także termin i sposób powiadomienia kontrolowanej jednostki oświatowej i jej organu prowadzącego o przyszłej kontroli wykorzystania dotacji,
- 2) sposób udostępniania kontrolującemu dokumentacji organizacyjnej, finansowej, dokumentacji przebiegu nauczania,
- 3) sposób dokumentowania przebiegu kontroli (protokół kontroli),

4) formułowanie zaleceń pokontrolnych i sposób odwołania się kontrolowanego od zaleceń pokontrolnych .

W uzasadnieniu wezwania wskazano, że uchwała narusza interes prawny i uprawnienia Stowarzyszenia, które jako podmiot prowadzący Niepubliczną Szkołę Podstawową i Niepubliczne Przedszkole w Chrzastowie jest uprawnione do otrzymywania z budżetu Gminy Książ Wlkp. dotacji określonych w art. 90 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2004 r. Nr 256 ,poz. 2572 ze zm.).

Zdaniem Stowarzyszenia przedmiotowa uchwała narusza art. 90 ust. 3g-h i ust. 4 powołanej wyżej ustawy, gdyż określają one jedynie ogólne ramy kontroli, natomiast kwestie szczegółowe zakresu i trybu kontroli winny określać przepisy prawa miejscowego. Oznacza to, że bez wejścia w życie dodatkowych przepisów kontrola nie jest możliwa ze względu na nieuregulowanie trybu jej prowadzenia.

Wezwanie do usunięcia naruszenia prawa w przedmiotowej uchwale nie zasługuje na uwzględnienie i to z następujących względów :

Podstawę prawną podjęcia przez Radę Miejską w Książu Wlkp. przedmiotowej uchwały stanowił art.90 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. Z 2004 r. Nr 256, poz.2572 ze zm.), w myśl którego organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust 1a i 2a-3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystania, uwzględniając w szczególności podstawę, obliczenia dotacji, zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania oraz termin i sposób rozliczenia dotacji. Uchwały podejmowane na podstawie w/w art. 90 ust.4 ustawy o systemie oświaty są aktami prawa miejscowego, zawierającymi przepisy prawa generalne, powszechnie obowiązujące na obszarze działania organu, który je ustanowił. Regulacja aktu prawa miejscowego nie powinna przekraczać zakresu upoważnienia i pozostawać w sprzeczności z art. 94 Konstytucji RP, który stwierdza że, stanowienie prawa miejscowego następuje nie tylko na podstawie, ale także w granicach upoważnień ustawowych, co uniemożliwia dopuszczalność wyjścia aktem prawa miejscowego poza granice upoważnienia ustawowego. Z powyższych względów za niedopuszczalne należy np. uznać modyfikowanie w uchwałach organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego regulacji ustawowych, poprzez nakładanie na dotowane jednostki dodatkowych obowiązków, od których spełnienia zależy

uzyskanie dotacji. Nie ma jednak żadnych przeszkód prawnych, aby w ramach wskazanych wyżej upoważnień ustawowych organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego materię określoną w art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty regulowały w różnym mniejszym czy większym stopniu szczegółowości. Nie ulega bowiem wątpliwości, że ustawodawca nie określił szczegółowo jaką treść czy też jakie elementy winna zawierać przedmiotowa uchwała, pozostawiając to do rozstrzygnięcia organowi stanowiącemu gminy. Tym samym też organ odpowiedzialny za realizację uchwały w ramach swobody zakreślonej przepisami prawa miejscowego może taką uchwałę stosować właściwie do okoliczności danej sprawy.

Odnosząc się na gruncie wyżej wskazanych zasad stanowienia i stosowania prawa miejscowego do konkretnych zarzutów zawartych w w/w wezwaniu Stowarzyszenia z dnia 4 kwietnia 2011 r. należy wskazać co następuje :

ad.1) ustawa o systemie oświaty w art. 90 ust. 3c stwierdza, że dotacje o których mowa w ust.1a-3a są przekazywane w 12 częściach w terminie do ostatniego dnia każdego miesiąca na rachunek bankowy szkoły. Skoro zatem zgodnie z art. 90 ust. 4 ustawy organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb rozliczania dotacji, a ta przekazywana jest w 12 częściach miesięcznie, to mógł ustalić obowiązek co miesięcznego jej rozliczania. W świetle art. 90 ust.4 ustawy niedopuszczalne jest jedynie uzależnienie przekazania kolejnej raty dotacji na dany miesiąc od przedłożenia przez organ prowadzący daną jednostkę niepubliczną rozliczenia z wykorzystania dotacji za poprzedni miesiąc, a tym bardziej niedopuszczalne jest wstrzymanie kolejnych rat dotacji – vide uchwała Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2010 r., Lex nr 628257.

ad. 2) zgodnie z § 7 ust.1 przedmiotowej uchwały dotującemu przysługuje prawo kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji w szczególności poprzez wgląd do dokumentacji organizacyjnej, finansowej oraz dokumentacji przebiegu nauczania i wychowania prowadzonych przez podmioty prowadzące szkołę lub placówkę. Przepis powyższy jest odzwierciedleniem art. 90 ust 3f ustawy o systemie oświaty, który określa w tym zakresie uprawnienia dotującego. Skoro więc kwestia ta została już uregulowana w ustawie nie było potrzeby jej precyzowania w przepisach uchwały, co mimo tego zostało w dozwolony przepisami sposób uczynione. Podkreślić bowiem należy, iż katalog sposobów przeprowadzania kontroli, a więc i sposobów udostępniania w/w dokumentacji określony w § 7 ust.1 uchwały jest katalogiem otwartym, o czym przesądza użycie w treści przepisu

wyrazów „w szczególności”. Pozwala to kontrolującym dostosować sposób przeprowadzania danej kontroli do określonych okoliczności.

ad.3) zgodnie z § 7 ust.5 zdanie pierwsze uchwały, jeżeli w wyniku kontroli zostanie stwierdzone, że dotacje były pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podlegają zwrotowi wraz z odsetkami jak od zaległości podatkowych. W świetle powyższego przepisu jest oczywistym, że stwierdzone w trakcie kontroli okoliczności dotyczące udzielonej dotacji muszą być utrwalone (dokumentowane) w określonej formie. Winno to przybrać formę protokołu pokontrolnego. Z samej istoty kontroli wynika bowiem, że technicznie jej efektem jest właśnie protokół pokontrolny. Brak w tym zakresie wyraźnych zapisów uchwały nie stanowi więc żadnej przeszkody w tego rodzaju utrwalaniu (dokumentowaniu) kontroli.

ad.4) organem odpowiedzialnym za wykonanie przedmiotowej uchwały jest w myśl jej § 10 - Burmistrz Książa Wlkp. Oznacza to między innymi, że Burmistrz Książa Wlkp. w zależności od wyników kontroli winien wystąpić do dotowanego o zwrot pobranej dotacji (jej części) lub odstąpić od takiego wystąpienia. Windykacja zwrotu dotacji samorządowych dokonywana w oparciu o decyzje organu wykonawczego gminy jest weryfikowalna na podstawie ogólnie obowiązujących w tym zakresie przepisów, aż do wyczerpania instancyjnie drogi postępowania sądowego. Skoro zatem negatywne skutki dla dotowanego może rodzić dopiero weryfikowalne żądanie zwrotu udzielonej dotacji (jej części), to wprowadzanie do uchwały zapisów dotyczących możliwości odwołania od zaleceń pokontrolnych nie było celowe. Ponadto żaden przepis uchwały nie wyklucza możliwości odniesienia się przez dotowanego do zaleceń pokontrolnych.

W świetle powyższego należy uznać, że przedmiotowa uchwała wyczerpuje prawidłowo delegację art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty ustalając tryb udzielenia i rozliczania dotacji oraz tryb i zakres kontroli jej wykorzystania. Wyraźnego podkreślenia wymaga o czym już wyżej wspomniano, że na gruncie w/w przepisu to organ stanowiący decyduje o stopniu szczególności podejmowanej w tym zakresie uchwały.

Marginalnie tylko należy zauważyć, że uchwała nie może naruszać wskazanego w wezwaniu art. 90 ust. 3h ustawy o systemie oświaty, gdyż takiego przepisu ustawa ta nie zawiera.

Podkreślenia wreszcie wymaga, że uchwała zgodnie z art. 1 ust.1 i ust.2 pkt 1 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) jako uchwała z zakresu spraw finansowych gminy podlegała badaniu pod kątem jej zgodności z prawem przez Regionalną Izbę Obrachunkową w Poznaniu, która nie stwierdziła w uchwale wad prawnych. Uchwała jako zgodna z obowiązującymi przepisami została ogłoszona we właściwym urzędowym dzienniku publikacyjnym.

Z powyższych względów podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Książu Wlkp.
/-/ Paweł Walkowiak